

Dopisi.

Iz Ptuja. Vaši prvaško-klerikalni trgovci še vedno ljuštvo nadlegujejo in silijo kupce kakor nadležni židi v svoj prodajalne. Kèr se mi to nikakor ne dopade in se tudi drugi pritožajojo, menim le: slaba je trgovina, ki lovi kupce kakor pes divjačinjo. Na ta način so delali prvaški „konzumi“, ali propadli so. Mi hočemo biti proti v izberi trgovca in blaga in zato se teh „narodnih Stacun“ raje ogibljemo.

Kmet iz okolice.

Dramija. Ljubi „Stajerc“! Tudi pri nas imamo nekaj fakinaže „Gospodarjeve“, ki napadajo pošteene ljudi po prvaških cunjah, ako ravno se jim nizdar niti za vinar škode ni napravilo. Ti lažniki seveda nimajo druzega poštenega na sebi kakor sv. krst, pa se tega bi zamenjali za lat, ko bi to šlo. To so ljudje, ki si za naše kmetske žulje kupijo za ped daljšo suknjo in potem misijo, da so gospodje čez celo Dramlje. Prihodnjih jih okrtajo oestre!

Dramljiški rojak.

Iz Mezirja. Narodno-slovensko-napredno-katoliško-prvaška stranka je pri odčinskih volitvah vključila najboljši agitaciji eramotno propagida. Živeli naprednjaki!

Sent Ilj. Slov. gor. Takaj se je raznesla novica, da odide naš g. poitar Segula in sicer v Šoštanji. Ali je naš žaljivi Jaka padel kot žrtev Spragera ali Rautera, tega ne vemo. Pač pa smo pričakovali, da se bode prvi žrtvovali kaplan Rauter in sicer — komu — tega ne povemo se za zlaj. Ali Rauter stoji trdno kot hraast, pa tudi lahko, saj ga podpira cel regiment devic od „Sokol garde“. Neovrgljiva resnica je, da ima ta gospod samo tista dekleta rad, katerega izključno le k njemu k spovedi hodijo. Ta ista morajo tuhi na kor pet hoditi, da že imajo posluh za petje ali ne. Lushko bi se reklo, da imajo župnikove krave ved posluha in talenta za petje kot marsikatera t. t. Rauterjevih „Sokoldam“. Ce pride tujec v našo cerkev in sliši ta kaplanov zbor, gotovo bode misili, da se nahaja kje v Ameriki in da sliši tekovani „Indianer-Phantasie im Urwalde.“ Pa ne mislite zoper g. kaplan, da je to taistni pisal, katerega imata navadno na sunu, kajte za to se še tudi drugi znudijo, akoravno niso študiranci. Nasaduje še svetujemo g. kaplanu, naj se hodi sedaj po zici s svojo „Školgardo“ kam v toplo hišo posvetovat in ne na prostem, ker se je drugače po vse pravili bat, da ga katar ne potisne prečno kam — v drugo faro. Za zlaj dovolj, prihodnjih ved.

Sv. Jakob v Slov. Gar. Dragi nam „Stajerc“! Prisiljeni smo ti sporoditi vedenje tukajšnjega mladega kaplana Rabuze, katerega si ti že opotovano skrtačil. Pri nas se fant še dobro segrel ni in že pričenja nastopati, kakor je nastopal v Skalah in Trbovljah. Takoj v začetku je šel na pošto povpraševati, koliko in kateri ljudje sprejemajo „Stajerc“. Prihodnjo nedeljo pa je raz priznace povedal, da je v sv. Jakoba 26 narodnikov, in je pripomnil, da bole že gledal, da po novem letu ne bo nobenega odjemalca. 26. decembra pa je, namesto da bi o sv. Stefanu govoril, raz priznace pravil: „Kaj pa boste vi (narodniki „Stajerc“) zdaj po novem letu brali, kèr „Stajerc“ ne bo več izhajal; nekateri so mu že po 7 K dolžan“ itd. Obesem je pripomnil ta žeganani fant, da ve za vsacega, kdor je narodnik itd. . . Ali se nisi bal, ti mladi kaplan, da te Bog za tvoje neznamne lati v njegovi hiši takoj ne kaznuje? Ali ne razumeš, da oskrnati cerkev, ker lažed vedoma pred oblijem bojem? . . . Pri nas smo imeli že dosti kaplanov, ali z vesmi smo se dobro razumeli, ker so bili pravi dušni pastirji. In ti, Rabuze, hočeš napraviti nemir in nam zabraniti lista, ki nam jo priljubljen in potreben! Ali Jakobčanje nismo tako rumeni okoli kljuna, da bi se pustili komadisirati od takih molakarjev. Zakaj se pa ti Rabuzek tako jesiš čes „Stajerc“? Morda zato, ker je ta list naznamil, kako si ti vročekrni gospodje čez potok skakali, ko so se mladi dvajšice kopale? Upamo, da bode Rabuzek v spomladni bolj miroval; pri nas teče ob farovju tudi širok potok in bode lahko česenj skakali; morebiti se bodo kopale tudi kakšne devičnice. — hm, hm, hm . . . Rabuz! Mi ti svetujemo z dobrim: Miraj!

Ti še Jakobčanov ne poznas! Ako ne bodes miroval, skrtačil te bode „Stajerc“ še vse družice in povedali bodemo ljudem vse tvoje pikante dogodnice! Ako mi nismo za vas, Rabuzek, potem pač lahko odišete; nihče ne bo jokal za vami; kajti mi ne živimo od vas, vi pa od naših krvavih kmetskih žuljev.

„Stajercijanci.“

Hoče pri Mariboru. Navajeni smo, da slišimo na dan sv. Štefana v cerkvi besede o življenju in mučeniški smerti tega svetnika. Naš kapelan Lorenc pa je le udihal po naprednjakih in po „Stajercu.“ Povkve so kar letale in ko bi bile kaučuje, pobilo bi vse po cerkvi, kakor so pobili neverni sv. Štefana s kamenjem. Ni čuda, da so se ljudje zgrazali in rekli, da ostanejo prihodnjih raje za gorko pečjo in molijo ročni venec in čitajo potem „Stajerc.“ Kdo je tega kriv in zakaj vera peša? Po šolah tudi ta kapelan otroke vprašuje, ako so njih starši načrtniki na „Stajercu“ in jim potem s palico krščansko ljubezen v glavo zbijajo. Mi svetujemo kapljanu, naj nas uži raz priznace krščanske nauke, nas in naše časopise pa naj posti pri miru. Kaplan naj boste kar hoče, svoj „Lutje Dom“ in če se prav na „Pfaff-nispiegel“ naroči, mu tegu ne zamerimo. Mi pa pozdravljamo svoj tednik, naprednega „Stajerc.“ Naprednjaki.

Iz Roža na Koroškem. (Konjoreja.) Gospodarske stvari v drugi redi. Pred kratkim se je ustanovilo v Svetni Vasi društvo za reho nočiščega plemena konj na Koroškem, ktero bo delalo v korist borovškega okraja. Zbral se je pri prvi seji tega društva precej udor, ki so sklenili statute, visoko utrdine in postavljenje dveh tašč in lepih celjkov, kakor so dodajali stali v Kožentavri. C. k. dodelni živinozdravnik Suhanek je govoril razsuno o konjoreji, o vrednosti našega domačega pincgaverškega „folzeln“¹, ki so ga poznavali še stari Rimljani, in kteri je najboljši delavni konj ter ima dobro bodočnost. Ponavdal je o koristu novega društva, kako naj se rodi in opravijo reja in izbirajo najboljše kobile in žrebci. Nadelenik gospodarskega okrajnega društva Krassnig je izpeljeval prinesek in korist društva, vabujeval posestnike, naj se zlji primejo živinozdravje konjereje, ker je zdaj telezaica dokončala zaslužek pri vojnini in naše občinske paše dovolijo uspeh drugega dobička. Vlada je obljubila novo zvezno podprtitev in govornik se veseli, da so se posebno občine Svetna vas in Podljubelj iskreno prijeme podpore za kmete jako imenitne družbe. Okrajni živinozdravnik Zelenškar je tolmačil postave in vrednost društva pričnočim tudi v slovenščini. — Novi celjaki bodo stali v Svetnici pri Kožentavi. Vstopilo je že obširno število udor, (nad 70.) Izvolil se je slednji odbor: Nadelenik: Jozef Krassnig, p. d. Stefanhus v Svetnici. Odborniki: Jozef Eger, p. d. Franc, Tomaz Quantschög, p. d. Kural, Valentijn Poschinger, p. d. Hantl, vasi iz Svetnici, Matevž Krassnig, p. d. Blatnik iz sv. Jana, Janez Šinger, p. d. Helfar na Stragi, Ignac Ratz, p. d. Malej v Kožentavri, Hans Oblasser, p. d. Prajar v Podgori, Gottfried Zawadilek, živinozdravnik v Borovljah. Namestniki: Valentijn Slemits, p. d. Diermann v Svetnici, Valentijn Müller, p. d. Dobnik v Penarsi. — Novi druhbi želimo prav dober napredok v korist tukajšnjih kmeterov! — V nedeljo 16. decembra se je vrnil dober obiskovan shod okrajne gospodarske družbe v Borovljah in okolico pri „Pankjerju“ v Resniku. Sklenila se je rezolucija proti otvoritvi tujih delat na pripeljvanje živine in mesu. Če ravno se je consilivno malo svrhala, vendar se kmetski pri današnjem kupo komaj povernejo stroški, kar je zdaj vse dražje. Samo kmetski maj moči, dokler ne pogine. Iz tujih delat se je pripeljalo že dosti nezoreče med našo živino: pomislimo samo v slednjih letih svinjsko kugo, ki je prišla iz Hrvatskega in Srbije, ter še zdaj včasih stroški po koroski delati; pred 15 leti je došla iz Rusije in Galicijo živinska kuga, katero so 10 let preganjali. V Avstriji in ki je zadušila veliko tisoč glav živine. Bog nas obvari teh klezni, ktere so nam tajci prinesle! Sklenilo se je rezolucijo poslati direktno na poljed. ministerstvo. Živinozdravnik Zawadilek je poslal o koliki pri konjih. Dalje se je posvetovalo o raznih drugih koristnih rečeh, ki jih bode na pravilo omenjeno društvo za ude. Kmeti, zjedi-

njite se v tej svezi, ki pridao za vas dela in je dosegla že dosti podpor in drugo v korist kmetijstva! Nove ude vpisuje načelnik Jozef Krasnik v Svetnici. Občavatov je treba, da ni prišel k temu zborn potovalni učitelj (Wanderlehrer) c. k. kmetijske družbe iz Celovca, kakor je bilo objavljeno. Morda mu je bilo premalo. Prihodnja seja je pri Tratniku v Glinjah meseca februarja.

Strigova na Ogrskem. Ljubi „Stajerc“, sprejmi enkrat tudi dopis iz našega kraja. Saj imas tu že precej narodnikov in upamo, da jih dobis še več, dejprav udružiš sedanji kapljan s polenom po tebi! Na Štefanovo je bila celo njezina pridiga boj broti „Stajerc“. Zmerjal je nas napredne farane s tako zbadljivimi besedami, da se je vsakdo začudil. Rekel je, da je vsakdo proklet, kdor „Stajerc“ bere... Kaplan naj se raje očesaš nauci, da bode znal celega molitv in ne samo predgovor. Naj se tudi spominja na večer pred godom sv. Simeona, kako ga je škapulir sv. Genovefe tako močno okoli vrata okleinil, da so moral častivredni župnik s svarilom proti odvzetju... Vidis kaplane, tudi slepe miši Strigovske so spregledale in ne misli, da ne vemo vse tvoje poboščo potetje. Hodi malo bolj zgodaj iz krčme doma, da bodeš imeli utrklj tudi 2 maši in ne samokupnikovo. Kaj pa je bilo, ko ste nosili velezzano gospodijo in brega v graben; prihodnjih jo raje neuite iz grabna na brez... Tebe, ljubi „Stajerc“ pa ne opustimo, pa če se prav kaplan na glavo postavi. Čimbolj bude udihal po tebi, tembolj te čitamo in razsiramo. Kmet-pravicoljub.

Stojince pri Ptaju. Vesela rešitev občine! Kralj Faraon je izpostil vlado dne 30. novembra 1906. Četrti 5 let jo je držal, a končno so naši naprednjaki pot, ki vodi do pravice. Volutive so bile prazni stroški na občino; in prepričani smo, da je imel naš promisliti župan Jozef Basek, da so se mu brez večga straha mladi Horvati valili pod njegovo streho. Mi naprednjaki hočemo ono gnezdo odrezati, v katerem so se v županovi hiši mladi di Horvati valili; morda se znajdejo odeti za te mladi. Ja naš Jozef pa je vendar dobro županoval, ker je tako dobro pleme v občino spravil, kakor tega še nikjer nì bilo slišati ali videti. Dve leti, Jozef, si se branil, kakor kralj Faraon vlado izpostiti; ali vse mine na sveta... Cela občina se veseli napredne zmage, ki jo je rešila tega župna, kateri je prenesen malo za občini blagor delat. Za novega župana je izvoljen kmetski in poslenski Janez Bošlak; za namestnika splošno spoštovan g. Kostanjevec, ki je celemu okraju znan, ter naprednjak F. Vincek; Vseh 8 odbornikov spoštujemo ednakno. Živeli vse! Ti Jozef, pa edijo! In potolati se za počelo. Op. uredustru. Čestitamo vrlim naprednim modrom k zmagi! Živeli!

Novice.

Salve Carnevale! Predpust, veseli, živi karneval nam pleže nasproti, s konfeti in rožami in veseljem in smehom in norostmi in zaročkami. Človek postane zoper otrok, — za hip vrže žalost od sebe, za trenutek zapušča blistavo, trajevo pot in dala mu sili navzgor v oblike veselja in breskvrne sreče. To ravno je bistvo predpusta. Iz senčne skrbi in dela stopimo trenutek v solnce veselja; vse eno je, ako predvidimo ta trenutek veselja pri vaški harmoniki ali pa pri řampanjcu... Salve Carnevale! Zadnji groš zlete iz žepa, kot da bi dobili petru. Trhačan zastavi zadnje blado, samo da obiše svoj „ballo dei fiori“, vsakdo prihaja, nikdo ne ostane doma... Salve Carnevale! Ali tudi na političnem odru na Slovenskem je pričel predpust. „Mir“ in „Slovenec“, ki sta se ravnonok strela, poljubujeta se pred vsem svetom. Dr. Tavčarja so liberalci penzionirali. Dr. Vodovšek, klerikalc po srcu, se je sprij v klerikalci in „Slovenec“ ga je prijel za učesa. Torej — klovni, bajaci, maskarada... Klerikalc Voršek v liberalni obliku, liberalci v klerikalni obliku, — salve Carnevale! Ali ta politični teater nam ne sme zagreniti veselja in zato — živio predpust!

Nekaj o izobrazbi. Na dan novega leta so imeli prvaški klerikalci v Celju zborovanje. Bilo